

واکنش آیت‌الله مکارم شیرازی به اعدام شیعیان عربستان:

دلارهای کثیف آل سعود زبان مدعیان حقوق بشر را بند آورد

آیت‌الله مکارم شیرازی مرجع تقلید شیعیان در پی وقایع اخیر عربستان در پیامی اظهار داشت: خبر اعدام ده‌ها نفر از جوانان مسلمان در حجاز آن هم به شکل فجیع و بی‌رحمانه‌ای توسط آل سعود، قلب تمام مسلمانان آزاده را جریحه‌دار کرد.

به گزارش تسنیم، وی افزود: پیامبر اسلام مبعوث گشت تا کرامت انسان را به او بازگرداند و رحمانیت دین خدا را بر همگان ثابت کند اما می‌بینیم که در این عصر رفتارهای وحشیانه دوران جاهلیت به نام اسلام احیا شده است و با پشتیبانی عقیده تکفیر و حلال شمردن خون بی‌گناهان به بهانه‌های واهی، چهره پاک و پر محبت اسلام را محسوس کرده است.

مرجع تقلید شیعیان بیان کرد: در این دوران که مستکبران، مجامع به اصطلاح بین‌المللی و مدعیان، از حقوق بشر فراتر رفته‌اند و فریاد دفاع از حقوق حیوانات سر می‌دهند در برابر چنین جنایت وحشیانه‌ای سکوت کرده‌اند و در حالی که تمام آزادگان عالم این کشتار وسیع و فاجعه‌بار را محکوم کرده‌اند گویا دلارهای کثیف آل سعود زبان‌شان را بند آورده است.

استاد سطوح عالی حوزه علمیه ادامه داد: ما معتقدیم خداوند متعال این خون‌های به ناحق ریخته شده را همچون خون شهدای افغانستان، پاکستان، یمن، عراق، سوریه و دیگر

بلاد اسلامی، بی‌پاسخ نخواهد گذاشت و در روزگاری نزدیک به دست اولیایش انتقام خون آنان را خواهد گرفت. آیت‌الله مکارم شیرازی خاطر نشان کرد: خداوند ارواح مطهر این شهدا را با ارواح ملکوتی پیامبر و اهل بیت طاهرینش محسوس گرداند و به خانواده‌ها و عموم بازماندگان خصوصاً مردم عزیز منطقه قطیف و احساء- اجر جزیل و صبر جمیل عنایت فرماید.

در جلسه شورای عالی فضای مجازی مطرح شد:

طرح صیانت از فضای مجازی در مجلس به سرانجام برسد

پس از هفته‌ها گمانه زنی درباره اینکه مرجع قانونگذاری درباره فضای مجازی کدام نهاد و مرجع قانونی در کشور است، سرانجام روز گذشته اعضای شورای عالی فضای مجازی در جلسه‌ای که به ریاست رئیس جمهور برگزار شد، بر شان قانونگذاری مجلس شورای اسلامی تأکید کرد: با توجه به اینکه وظیفه قانونگذاری بر عهده مجلس شورای اسلامی است، طرح صیانت نیز در مجلس به سرانجام برسد.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی ریاست جمهوری، شورای عالی فضای مجازی در آخرین جلسه سال ۱۴۰۰ که روز گذشته به ریاست آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی برگزار شد، بررسی وضعیت فضای مجازی کشور را دستور کار قرار داد و روند پیشرفت ایجاد شبکه ملی اطلاعات را پیگیری کرد که مقرر شد وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات گزارش اقدامات سایر دستگاه‌ها را در جهت تحقق شبکه ملی به نخستین جلسه شورای عالی فضای مجازی در سال آینده ارائه کند.

در این جلسه همچنین مقرر شد شرح وظایف کمیسیون‌های عالی تنظیم مقررات شورای عالی فضای مجازی آماده و به جلسه آینده این شورا ارائه شود.

در جلسه روز گذشته برخی از اعضای شورای عالی فضای مجازی طرح صیانت از فضای مجازی را که در مجلس شورای اسلامی مطرح است، به بحث گذاشتند و اعضای شورا تأکید کردند چون وظیفه قانونگذاری به عهده مجلس شورای اسلامی است این طرح نیز بهتر است در مجلس به سرانجام برسد.

پیشتر هنگامی که بحث‌ها درباره محتوا و جزئیات طرح صیانت از فضای مجازی مطرح شده بود، بسیاری جویای موضع دولت در این زمینه بودند. رئیس جمهور در جلسه ۴ اسفندماه امسال به این مسأله واکنش نشان داد و با اشاره به سیاست دولت برای ارائه اینترنت با کیفیت و پرسرعت اظهار کرد: «وزارت ارتباطات مکلف است زیر ساخت لازم را برای استفاده مردم از مزایای اینترنت امن، با کیفیت و پرسرعت فراهم کند.»

عیسی زارع پور، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات هم با بیان اینکه اکنون تمام زندگی مردم به فضای مجازی وابسته شده است و اگر فضای مجازی نباشد، زندگی روزانه مردم لنگ می‌شود، اصل قانونگذاری برای این فضا را ضروری دانست و گفت که «محتوای طرح صیانت تغییر کرده اما اشکالاتی دارد.»

رئیس مجلس عنوان کرد

با دورویی در بحث حقوق بشر مخالف هستیم

در ابتدای جلسه دیروز محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی به محکوم کردن اعدام دسته‌جمعی افراد بی‌گناه در عربستان گفت: ضروری است دولت‌های جهان دورویی و بی‌عملی را کنار بگذارند، این قبیل اقدامات غیرانسانی را محکوم کرده و مانع از تکرار چنین حوادث ناگواری شوند.

به گزارش ایسنا، وی در ادامه گفت: اعدام دسته‌جمعی افراد بی‌گناه و مظلوم در عربستان سعودی با ابتدایی‌ترین حقوق انسانی افراد رویه‌های حقوق بین‌الملل است و جمهوری اسلامی ایران این اقدام دردناک و ناگوار را بشدت محکوم می‌کند و ضروری است دولت‌های جهان دورویی و بی‌عملی را کنار بگذارند، این قبیل اقدامات غیرانسانی را محکوم کرده و مانع از تکرار چنین حوادث ناگواری شوند.

رئیس مجلس در ادامه تصریح کرد: واضح است که جمهوری اسلامی ایران با دورویی در بحث حقوق بشر مخالف است و در برخورد با مسائل انسانی معتقد به حفظ حقوق انسان‌ها در تمام کشورها و در هر سطحی است و برخوردهای تناقض آمیز و استفاده ابزاری از حقوق بشر را غلط و غیرانسانی می‌داند.

آیت‌الله العظمی سیدمحمدعلی علوی گرگانی مرجع عالیقدر شیعیان، روز گذشته به دلیل بیماری درگذشت وداع با خادم اسلام و پشتیبان انقلاب

رهبر معظم انقلاب: این مرجع معظم در قضایای گوناگون انقلاب و مسائل کشور همواره وفادارانه در کنار مردم و پشتیبان نظام مقدس بودند

گروه سیاسی/ «دین اسلام همواره تازه است و هیچ‌گاه کهنه نمی‌شود؛ باید به اقتضای زمان مطلب را پیش برده و اینکه چه موضوعی نیاز جامعه است برای آن تبلیغ شود.» این بخشی از مواضع آیت‌الله العظمی علوی گرگانی، از مراجع عظام تقلید است که روز گذشته در سن ۸۲سالگی دارفانی را وداع گفت. این مرجع تقلید کمتر از یک ماه پیش به دلیل برخی مشکلات جسمی به بیمارستان بقیةالله تهران منتقل شده بود که پس از بهبودی نسبی عازم قم شد، اما بار دیگر جمعه‌شب در پی نارسایی تنفسی و عفونت بدن به بیمارستان شهید پزشکی قم منتقل شد و تحت‌نظر پزشکان قرار گرفت. بهرام عین‌اللهی وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نیز از طرف رهبر معظم انقلاب اسلامی از آیت‌الله علوی گرگانی عیادت کرده و در جریان آخرین وضعیت و روند درمان این مرجع تقلید قرار گرفته بود، اما سرانجام عصر دیروز سه‌شنبه ۱۴ اسفند به دلیل بیماری، جان به جان آفرین تسلیم کرد.

پیام تسلیت رهبر معظم انقلاب

رهبر انقلاب اسلامی در پیامی رحلت عالم ربانی آیت‌الله حاج سید محمدعلی علوی گرگانی را تسلیت گفتند. به گزارش پایگاه اطلاع رسانی دفتر مقام معظم رهبری، متن پیام به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

رحلت عالم ربّانی آیت‌الله آقای حاج سید محمدعلی علوی گرگانی رضوان‌الله علیه را به حوزه علمیه قم و به همه شاگردان و ارادتمندان و مقلدان ایشان بخصوص به مردم مؤمن گلستان که ارادت ویژه به این بزرگوار و والد محترم‌شان مرحوم آیت‌الله آقای حاج سیدسجاد علوی داشتند و بلاخص به خاندان گرامی و فرزندان مکرم‌شان تسلیت عرض می‌کنم. این مرجع معظم در قضایای گوناگون انقلاب و مسائل کشور همواره وفادارانه در کنار مردم و پشتیبان نظام مقدس بودند و خدمات ارزشمندی کرده‌اند که موجب

فیض و رحمت الهی است ان‌شاءالله. از خداوند متعال علو درجات ایشان را مسألت می‌کنم و امیدوارم با اجداد طاهرنشان محشور گردند.

سیدعلی‌خامنه‌ای
۱۴ اسفند ۱۴۰۰

■ **پیام تسلیت رئیس جمهور**

رئیس جمهور نیز در پیامی رحلت آیت‌الله العظمی سیدمحمدعلی علوی گرگانی را تسلیت گفت. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری، آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی در پیام خود با بیان اینکه «رحلت مرجع عالیقدر شیعه حضرت آیت‌الله العظمی سید محمدعلی علوی گرگانی موجب تألم و تأثر فراوان شد» آورده است: «این عالم برجسته که از دانش آموختگان ممتاز استادی بزرگ حوزه‌های علمیه من جمله آیات عظام بروجردی، گلپایگانی و بویژه حضرت امام خمینی (ره)، به شمار می‌رفت، سال‌ها با تدریس فقه و اصول، ترویج معارف اهل بیت علیهم‌السلام و تألیف آثار ارزنده فقهی به زبان‌های فارسی، اردو و عربی به گسترش مرزهای فرهنگی شیعه پرداخت.»

رئیس جمهور تأکید کرد: «این فقیه پارسا و وارسته در کنار هدایت و ارشاد مردم و پرورش شاگردان علوم دینی و نیز انجام امور خیر و عام‌المنفعه، در میدان دفاع از آرمان‌های انقلاب اسلامی، تلاشی مجدانه داشت که بی‌شک توشه شایسته‌ای برای آن عالم ربانی در سرای آخرت خواهد بود.»

محمدباقر قالیباف رئیس مجلس شورای اسلامی، محمدمختبر معاون اول رئیس جمهور و جمعی دیگر از شخصیت‌های کشوری، لشکری و حوزوی با صدور پیام‌های جداگانه‌ای درگذشت این مرجع عالیقدر جهان شیع را تسلیت گفتند.

مروری کوتاه بر زندگی آیت‌الله علوی گرگانی

مروری بر اظهارنظرهای آیت‌الله علوی گرگانی در برهه‌های گوناگون نشان می‌دهد که این مرجع عالیقدر همواره سه اصل یا سه محور اصلی را مدنظر داشته است: اسلام، تشیع و تقویت و تعالی آن، مردم و تلاش برای رفع مشکلات و نیازهای آنان بویژه در زمینه معیشت و اقتصاد و البته نظام اسلامی و تقویت و صیانت از اصل ولایت فقیه. به‌وضوح گری‌های انقلابی مرحوم آیت‌الله علوی گرگانی در جریان فتنه ۸۸ موید دغدغه او مبنی بر دفاع از جایگاه رفیع ولایت فقیه است؛ درعین حال وی در دیدارها با مسئولان، اعم از رؤسای قوا و وزرا، ضمن اینکه بر اجرا و رعایت حدود شرعی و دینی تأکید داشت، همواره مسئولان را به حل مسائل مردم و رفع دغدغه‌های آنان بویژه رفع نیازهای معیشتی آنها توصیه می‌کرد.

ایشان کارنامه‌ای مملو از خدمت به مذهب تشیع، تحصیل و تدریس معارف دینی و دروس حوزوی دارد. آیت‌الله علوی گرگانی خرداد ۱۳۱۸ شمسی در اقل رئیس جمهور و جمعی دیگر از شخصیت‌های کشوری، لشکری و حوزوی با صدور پیام‌های جداگانه‌ای درگذشت این مرجع عالیقدر جهان شیع را تسلیت گفتند.

مروری کوتاه بر زندگی آیت‌الله علوی گرگانی

مروری بر اظهارنظرهای آیت‌الله علوی گرگانی در برهه‌های گوناگون نشان می‌دهد که این مرجع عالیقدر همواره سه اصل یا سه محور اصلی را مدنظر

جدیدترین تجهیزات دفاعی به نیروی دریایی سپاه ملحق شد

از زیرسطحی‌های هوشمند تا شناورهای تندرو با سرعت ۹۵ نات

■ **گروه سیاسی/** آیین الحاق تجهیزات تخصصی دفاعی شناوری، موشکی و زیرسطحی به نیروی دریایی سپاه دیروز با حضور سرلشکر حسین سلامی فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، سردار علیرضا تنگسیری فرمانده نیروی دریایی سپاه و جمعی از فرماندهان و مسئولان عالی‌رتبه نیروهای مسلح برگزار شد. به گزارش سپاه نیوز، در این مراسم انبوهی از تجهیزات و سامانه‌های موشکی و شناوری با قابلیت‌ها و ویژگی‌های عملیاتی جدید به سازمان رزم نیروی دریایی سپاه اضافه شد. بنا بر این گزارش، ماندگاری و تاب آوری، افزایش سرعت تا ۹۵ نات و همچنین مانوریت‌ها به شمار می‌رود.

قابلیت حمل و شلیک موشک‌های ویژه‌ای منحصراً به فرد شناورهای جدید راکت انداز، موشک انداز و شناسایی نیروی دریایی سپاه است. ارتقای بُرد و قابلیت مانور پذیری موشک‌ها، گریز پذیری از جنگ الکترونیک و افزایش قدرت انفجار و تخریب نسبت به سامانه‌های قبلی نیز از ویژگی‌های سامانه‌های جدید موشکی الحاق شده به نیروی دریایی سپاه است. در هشتمین مرحله الحاق تجهیزات تخصصی دفاعی به نیروی دریایی سپاه برای نخستین بار زیرسطحی‌های هوشمند به سازمان رزم نیرو الحاق شدند که آغاز فصل جدیدی از توان و قدرت نظامی در مانوریت‌ها به شمار می‌رود.

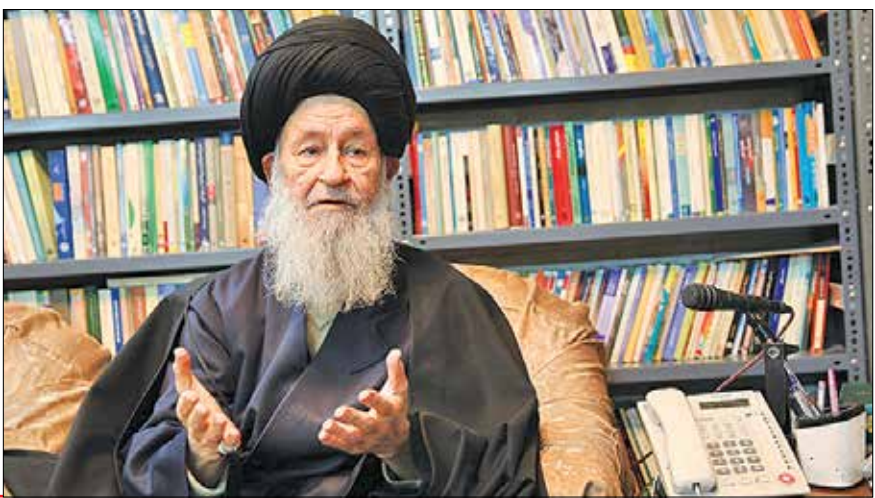
طحان نظیف خبر داد ایرادات شورا به لایحه بودجه اعلام شد

اعلام آمادگی کرد که اگر مجلس بخواهد قانون یا روندهای بودجه ریزی را اصلاح کند به لحاظ حقوقی کمک کنیم. سخنگوی شورای نگهبان بیان کرد: مواردی که در لایحه بودجه مورد اشکال و ابهام بود مواردی بود که دقیق و روشن ذکر شده بود یا برخی ابهامات جنبه اصلاح عبارتی و ویرایشی داشت و متن گویا نبود، ایراد استفاده از واژگان غیرفارسی هم در لایحه بودجه کمالات وجود داشت و امروز تمام این موارد به مجلس منعکس می‌شود. به گزارش خبرنگار روزنامه ایران، هم‌زمان با بررسی شورای نگهبان، هیات عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام هم بررسی لایحه بودجه را آغاز کرد. طبق گفته طحان نظیف، نامه این هیات حاکی از اعلام مغایرت‌های بودجه است. او در ادامه به یکی از موارد ابهام در بودجه اشاره کرد و گفت: میزان

افزایش حقوق و دستمزد برای «همه» کارمندان ۱۰ درصد در نظر گرفته شده بود. برای شورا این ابهام وجود داشت که اساساً این روش با توجه به دریافتی‌ها و پله‌های مالیاتی مختلف عادلانه هست یا نه؟

■ **مخالفت شورا با روند تصمیم‌گیری درباره سربازی**

طحان نظیف در ادامه پاسخگوی سؤالات خبرنگاران شد. او در پاسخ به سؤالی در رابطه با معافیت سربازی افراد دارای دو فرزند و فروش سربازی گفت: این‌ها احکام غیر بودجه‌ای هستند و ارتباط مستقیمی با بودجه ندارند. تصمیم‌گیری راجع به نظام وظیفه یک فرآیند قانونی دارد. اینکه در این موضوع با نیروهای مسلح هماهنگ نشود یعنی ترتیبات قانونی رعایت نشده است. از این حیث این تصمیم مجلس مورد مخالفت شورای نگهبان

اعتمادی، میرزا محمد مجاهدی تبریزی، سیدمحمدباقر سلطانی طباطبایی، آیت‌الله العظمی بروجردی، آیت‌الله سیدمحمد محقق داماد، آیت‌الله حاج آقا مرتضی جانی‌زیدی و حضرت امام خمینی (ره) بهره‌مند شدند. وی به مدت ۸سال در درس اصول امام خمینی (ره) حضور یافت و سپس از امام در ترکیه در آبان ۱۳۴۳، این نوشته‌ها و اندوخته‌های آیت‌الله علوی گرگانی از درس‌های امام بود که ببن شاگردان ایشان دست به دست می‌شد.

آیت‌الله العظمی علوی گرگانی از همان سال‌های نخست تحصیل علوم دینی، آموخته‌های خود را تدریس می‌کرد. وی بارها آثار سیوطی و در نوجوانی (۱۷سالگی) حاشیه ملاحظه‌الله را به نام «رفع کشف الغاشیة عن وجه الحاشیة» شرح کرد. از سال ۱۳۸۲ تاکنون به تدریس سطوح پرداخت و بزودی درس شرح لمعاش - که در زیرگنبد مسجد اعظم تشکیل می‌شد - یکی از شلوغ‌ترین درس‌های حوزه علمیه قم شد و دروس رسائل و مکاسب و کفایه‌اش هم - که در حسینیه ارک برگزار می‌شد - از پرجمعیت‌ترین دروس حوزه بود. وی گاهی روزی چهار درس را تدریس می‌کرد و در درس استادی‌شد هم حاضر می‌شد. پس از وفات پدر بزرگوارشان

بزرگ دفاع کرد و امروز بحمدالله ریشه‌های قدرت ما داخلی و ملی هستند.

■ **فصل جدید قدرت نظامی در نیروی دریایی**

دریادار تنگسیری فرمانده نیروی دریایی سپاه نیز اظهار کرد: قدرت مانور پذیری عملیاتی بالاتر نسبت به شناورهای قبلی، ماندگاری و تاب آوری، افزایش سرعت تا ۹۵ نات و همچنین قابلیت حمل و شلیک موشک‌های ویژه‌ای منحصراً به فرد شناورهای جدید رزمی نیروی دریایی سپاه است. ارتقای بُرد و قابلیت مانور پذیری موشک‌ها، گریز پذیری از جنگ الکترونیک و افزایش قدرت انفجار و تخریب نسبت به سامانه‌های قبلی نیز از ویژگی‌های سامانه‌های جدید موشکی الحاق شده به نیروی دریایی سپاه است. در هشتمین مرحله الحاق تجهیزات تخصصی دفاعی به نیروی دریایی سپاه برای نخستین بار زیرسطحی‌های هوشمند به سازمان رزم نیرو الحاق شدند که آغاز فصل جدیدی از توان و قدرت نظامی در مانوریت‌ها به شمار می‌رود.

قرار گرفت. طحان نظیف در پاسخ به سؤالی راجع به مالیات بر دخانیات گفت: این بحث در مجلس حذف شده و ما چیزی تحت عنوان مالیات بر دخانیات در قوانین نداریم. ما در شورای نگهبان نمی‌توانیم پیشنهاد دهیم که اگر چنین چیزی به قانون اضافه کنیم خوب است. اگر در لایحه بودجه چنین چیزی نیامده یعنی این مورد در اولویت مجلس نبوده است.

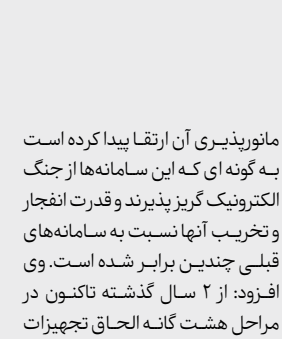
که در رأس آن، ولی فقیه و مراجع تقلید هستند از ما گرفته شود.»

این مرجع تقلید همچنین در واکنش به اقدامات فتنه‌گران در روز عاشورا و هنک‌حرمت به مقدسات در این روز طی بیانیه‌ای خواهان برخورد قضایی مسئولان برای جلوگیری از تکرار هنک‌حرمت به مقدسات شدند. وی نوشت: «این حرکات هنجارشکن را محکوم کرده و این مصیبت را به مقام معظم رهبری، تمام ارادتمندان مکتب اهل بیت (ع)، حوزه علمیه، مراجع تقلید و عزیزان فرهیخته دانشگاهی تسلیت گفته و این عده را نصیحت می‌کنم که به دامان ملت برگشته و راه اهل بیت (ع) را پیشه خود سازند و مسئولان امنیتی، انتظامی و قضایی هم راه‌هایی را که موجب التیام جراحات قلب مقدس امام زمان (عج) و مقام معظم رهبری شود، طی نمایند و طوری عمل شود که دیگر این مصائب صورت نگیرد.»

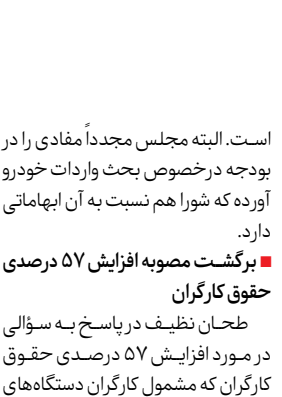
آیت‌الله علوی گرگانی ۱۲ بهمن ۸۸ نیز ضمن خطرناک توصیف کردن وقایع آن سال، اظهار کرد: «این حرکات به‌گونه‌ای بود که اگر در مقابل آن سستی نشان می‌دادیم، اصل نظام به خطر می‌افتاد.»

تأکید مدام بر ولایت

اما تأکید بر محوریت ولایت، مسأله‌ای بود که آیت‌الله علوی گرگانی تا واپسین روزهای حیات خود نیز بر آن تأکید می‌کرد. همچنان که آیت‌الله علوی گرگانی اوایل اسفندماه امسال در دیدار با اعضای کنگره بین‌المللی تبلیغ جهانی دین، با اشاره به حدیثی از امام (ع) بیان کرد: «اسلام بر ۵موضوع نماز، خمس، زکات، حج و ولایت است، سپس امام محمدباقر (ع) می‌فرماید که برخی از مردم نماز، زکات، خمس و حج را گرفتند ولی از اصل موضوع ولایت است، غافل شدند.» وی سپس تأکید کرد: «ولایت، امر بسیار مهمی است و انتظار داریم مبلغان، محورولایت را در جامعه ترویج کرده و به این موضوع تأکید کنند که ریشه همه موضوعات ولایت است.»

مانورپذیری آن ارتقا پیدا کرده است به گونه‌ای که این سامانه‌ها از جنگ الکترونیک گریز پذیرند و قدرت انفجار و تخریب آنها نسبت به سامانه‌های قبلی چندین برابر شده است. وی افزود: از ۲ سال گذشته تاکنون در مراحل هشت گانه الحاق تجهیزات تخصصی و دفاعی، تعداد انبوهی از شناورهای کلاس‌های مختلف، سکوهای پرتاب موشک ساخت داخل و اژدهای زیرسطحی هوشمند وارد سازمان رزم نیروی دریایی سپاه شده است که حاصل تلاش عزیزان ما وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، دانش بنیان‌ها و نیروی دریایی سپاه است که با حمایت فرمانده محترم کل سپاه صورت گرفته است.

البته مجلس مجدداً مفادی را در بودجه در خصوص بحث واردات خودرو آورده که شورا هم نسبت به آن ابهاماتی دارد.

■ **برگشت مصوبه افزایش ۵۷ درصدی حقوق کارگران**

طحان نظیف در پاسخ به سؤالی در مورد افزایش ۵۷ درصدی حقوق کارگران که مشمول کارگران دستگاه‌های اجرایی نشده است، گفت: ما راجع به این مورد ابهام داشتیم و این مصوبه به مجلس برگشت. طحان نظیف درباره حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی نیز گفت: این بحث کارشناسی است و ما به سیاست‌های اقتصادی دولت ورود نمی‌کنیم اما سعی کردیم نظر دولت و مجلس را بشنویم اما هیات عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام در این باره نظیراتی دارد که مجلس باید آن‌ها را تأمین کرده و اصلاحاتی داشته باشد.